

Ar jūs esate dirbė Vokietijoje?

Socialinės Apsaugos Sutartis tarp Australijos ir Vokietijos
įsigaliojo 2003 m. sausio 1 d.

Šią informaciją galima gauti ir šiomis kalbomis: anglų, albanų, arabų, bosnjakų, bulgarų, čekų, estų, graikų, hebrajų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, makedonų, olandų, portugalų, prancūzų, rumūnų, rusų, serbų, slovakų, slovėnų, turkų, ukrainiečių, vengrų, bei vokiečių.

Visos Centrelink paslaugos nemokamos.

1. Kaip Sutartis gali būti jums naudinga

Pagal Sutartį yra galimybė, kad žmonės, kurie dirbo Vokietijoje ir gyveno Australijoje, galės sudėti tuos du laikotarpius ir tuo būdu turės pakankamai metų išpildyti nustatytas sąlygas gauti Australijos arba Vokietijos pensiją.

Tai reiškia, kad:

- jei neturite užtektinai darbo stažo Vokietijoje* ('German periods of coverage') gauti vokišką pensiją (paprastai reikia mažiausiai 5 metų), tai jūsų darbo amžiaus rezidencija** ('Working Life Residence') Australijoje gali būti priskaityta ir gali jums padėti gauti vokišką pensiją;
- jei jūs neužtektinai ilgai gyvenote Australijoje, kad galėtumėte gauti australišką pensiją, tai jūsų darbo stažas Vokietijoje gali būti priskaičiuotas, kad galėtumėte gauti australišką 'means tested' pensiją. ('Means tested' reiškia, kad pensijos kiekis nustatytas pagal žmogaus finansines sąlygas.);
- jei jūs gyvenate Vokietijoje, ir esate gyvenęs Australijoje bent 12 mėnesių, jūs galite duoti prašymą gauti australišką 'means tested' pensiją pagal Sutartį.

* *Asmens darbo stažas Vokietijoje ('German periods of coverage') reiškia jo tikros arba numatomos įnašos į vokišką pensijos fondą.*

** *Žmogaus 'Working Life Residence' (darbo amžiaus rezidencija) Australijoje reiškia laiką, kurį žmogus praleido Australijoje – teisėtu gyventoju (permanent resident) – būdamas tarp 16 metų ir Australijos senatvės pensijos amžiaus.*

Pastabos:

- jei jums reikia naudotis Sutarties nuostatais gauti pensiją, tai jūsų pensijos *kiekis* bus nustatytas pagal jūsų *tikrą* darbo amžiaus rezidenciją ('Working Life Residence') Australijoje arba pagal jūsų *tikrą* darbo stažą Vokietijoje ('German periods of coverage');
- Ši Sutartis gali būti naudinga *visiems* dirbusiems Vokietijoje, įskaitant ir ne vokiečių pilietybės svetimtaučius darbininkus (*Gastarbeiter*), kurie po to emigravo Australijon; ir
- asmenys, kurie jau gaudavo vokišką pensiją (prieš šios Sutarties įsigaliojimą), *dažniausiai negaudavo maksimalią pensiją, jei jie nebuvo Vokietijos piliečiai*. Pagal Sutartį, apribojimas dalinai pašalintas tuo, kad Australijos piliečiai bus traktuojami lygiai kaip Vokietijos piliečiai, (*žiūrėkite 4-tą paragrafą žemiau*).

2. Mokesčiai pagal Sutartį

AUSTRALIJOS MOKESČIAI

- age pension (amžiaus pensija)
- disability support pension (pensija dėl negalios)
- carer payment (slaugytojo pašalpa - skirta Australijos senatvės ar negalios pensininkų partneriams)
- pensijos mokamos našlėms (vienišo vaikų auklėtojo mokesčiai bei netekties mokestis)
- double orphan pension (dvigubo našlaičio pensija)

VOKIŠKI MOKESČIAI

- senatvės (pasitraukimo iš darbo) pensija
- prieš terminą (pasitraukusiam iš darbo) pensija

- sumažėjusio pajamingumo pensija (žmonėms su negalia):
 - a) dalinis/pilnas pajamingumo sumažėjimas
 - b) šachtininko pensija
- vaikų auklėtojo pensija
- našlės/našlio pensija
- našlaičio pensija

Kai kurių mokesčių gavimo galimybės bus ribotos. Dėl smulkesnės informacijos apie jūsų asmeninę padėtį, kreipkitės į Centrelink'o tarptautinių paslaugų skyrių (Centrelink International Services) (*žiūrekite 8-tą paragrafą žemiau*).

Centrelink'as aptarnauja nemokamai visus norinčius prašyti vokiškos pensijos, nežiūrint, ar jie Centrelink'o klientai ar ne.

3. Kaip prašyti vokiškos pensijos

Centrelink'as yra Vokietijos pensijų administracijos oficialus Ryšių Agentas. Centrelink'as priima prašymus dėl vokiškų pensijų ir patikrina prašytojų asmeninius duomenis. Kad vyktų sklandžiau abiejų šalių administraciniai procesai dėl prašymų priėmimo, tyrimo ir sprendimo, abiejų šalių Ryšių Agentai palaiko glaudų kontaktą ir naudoja oficialias dvikalbes (angliškai/vokiškai) anketas dėl prašymų.

Centrelink'as taip pat jums padeda su kitom reikalingom paslaugom, kaip asmens tapatybę įrodančių dokumentų (pav. pasų, gimimo liudijimų) originalų kopijavimu, patvirtinimu, ir persiuntimu. Taip pat padės jums įgyti darbo amžiaus rezidencijos Australijoje ('Working Life Residence') liudijimą. Centrelink'as – vienintelė organizacija Australijoje su teise pateikti visas šias paslaugas.

Jei jūs gyvenate Australijoje, jūs galite pateikti prašymą vokiškai pensijai bet kurioje Centrelink'o įstaigoje. Vokiškos pensijos prašymo pateikimo data Centrelink'e bus laikoma to prašymo pateikimo data Vokietijoje, ir jei vokiška pensija jums bus pateikta, ji bus mokama nuo tos datos.

Dvikalbes anketas (angliškai/vokiškai) galima gauti kreipiantis į Centrelink'o tarptautinių paslaugų skyrių.

Tuoj po Sutarties įsigaliojimo, Centrelink'as kontaktavo visus savo klientus, kurių dokumentai Centrelink'e rodo, kad jie gyvenę Vokietijoje, bet neprašę vokiškos pensijos, arba anksčiau negalėję gauti vokiškos pensijos, todėl kad jiems neužteko darbo stažo Vokietijoje ('German periods of coverage').

Jei jūs praeityje, prieš įsigaliojant Sutarčiai, prašėtė pensijos iš Vokietijos bet negavote dėl nepakankamo darbo stažo Vokietijoje ('German periods of coverage'), galite vėl paduoti prašymą naudojant dvikalbę anketą, gaunamą iš Centrelink'o.

Vokietijos draudimo bendrovės įpareigosos daryti paiešką, įskaitant ir archyvuose, surasti dokumentus liudijančius jūsų įmokėtas įmokas vokiškai draudimo bendrovei.

Ši paslauga nemokama.

4. Prašymai iš Australijos piliečių gauti padidintą vokišką pensiją

Jei jūs gaudavote nepilną vokišką pensiją (todėl, kad jūs ne Vokietijos pilietis), yra galimybė, kad galėtumėte gauti didesnę vokišką pensiją dabar, kai Sutartis įsigaliojo (jei jūs Australijos pilietis).

Centrelink'as parašė laiškus savo klientams, jiems siūlant išpildyti Proformą laišką, kuriame prašoma padidintą vokišką pensiją (jei jie Australijos piliečiai). Kai klientai grąžina šiuos Proforma laiškus, Centrelink'as juos pasiūnčia į Vokietiją įvertinimui.

Australijos piliečiai, kurie nėra Centrelink'o klientai, gali parašyti laišką tiesiog reikiamai Vokietijos draudimo bendrovei (pateikdami vardą bei pavardę ir vokiško draudimo numerį), prašydami padidintos pensijos pagal Sutartį.

Vokietijos valdžia numato, kad prašymų padidintoms pensijoms procesavimas gali vykti gana lėtai, nes tiki sulaukti labai daug prašymų. Tačiau, vokiškos draudimo bendrovės išmokės padidintas pensijas nuo pat Sutarties pradžios datos (jei tik prašymai bus pateikti ketverių metų termine).

5. Kaip prašyti australiškos pensijos

Galite prašyti Australiškos pensijos jei gyvenate Australijoje ar Vokietijoje ar trečioje šalyje, su kuria Australija turi socialinės apsaugos sutartį, kuri numato bendradarbiavimą pensijų prašymų pateikime ir sprendime.

Jei gyvenate Vokietijoje, galite australiškos pensijos prašymo anketą gauti iš jūsų vokiškos draudimo bendrovės; taip pat ir galite ten išpildytą anketą pateikti.

Jei gyvenate Australijoje ar trečioje šalyje, australiškos pensijos prašymo anketą galima gauti iš

vietinės Centrelink'o įstaigos (Australijoje) arba, trečioje šalyje, iš Centrelink'o tarptautinių paslaugų skyriaus (Centrelink International Services – žiūrėkite 8-tą paragrafą žemiau).

Prašant australiškos pensijos, reikia pateikti dokumentus, liudijančius jūsų asmenybę ir rezidenciją Australijoje. Jei gyvenate Vokietijoje, jūsų asmenybę liudijantys dokumentai bus pateikti Vokietijos valdžios; tačiau, jums vistiek reikės pateikti liudijimus dėl rezidencijos Australijoje.

Australiškos pensijos mokamos užsienyje pagal darbo amžiaus rezidenciją ('Working Life Residence') Australijoje (reiškia, rezidencija tarp 16 metų amžiaus ir Australijos senatvės pensijos amžiaus). Asmuo, turintis 25 metų darbo amžiaus rezidenciją ('Working Life Residence') Australijoje, turi teisę į pilną pensiją, jei 'income test' (pajamų vertinimas) ir 'assets test' (turimo turto vertinimas) nekliudo. Žmogus, turintis mažiau negu 25 metų darbo amžiaus rezidencijos ('Working Life Residence') Australijoje, turi teisę į proporcingą pensiją, pav. žmogus turintis 20 metų darbo amžiaus rezidenciją, turi teisę į 20/25 (arba 80%) 'means tested' australiškos pensijos.

Kai užsienyje išmokama proporcinga australiška pensija, pagal Sutartį tik ta pati proporcija gaunamos vokiškos pensijos skaičiuojama kaip 'income' (pajamos) pagal Australijos pajamų vertinimą ('income test'). *Ta sąlyga taikoma taip pat pensijoms, mokamoms ne pagal Sutartį.*

6. Kaip vokiška pensija paveiks jūsų australišką pensiją

Daugumoje atvejų, gavimas vokiškos pensijos nekenkia jūsų teisei į australišką pensiją. Australiška pensija sumažinama per 40 centų už kiekvieną vokiškos pensijos dolerį (dar mažiau jei klientas neturi jokių kitų pajamų ar gauna australiškos pensijos susituokusių porų atlygį – 'married rate').

7. Nepriskaičiuojamos pajamos

Asmenų gaunami restitucijos mokesčiai ('Restitution payments'*) iš Vokietijos laikomi nepriskaičiuojamomis pajamomis kai jų australiškos pensijos kiekis nustatomas. Be to, taip pat yra laikoma nepriskaičiuojamomis pajamomis dauguma vokiškų socialinių paslaugų ('social assistance payments'), ir panašaus pobūdžio mokesčių, kurie mokami tik žmonėms, gyvenantiems Vokietijoje). Jei jūs gaunate australišką pensiją, ir galvojate, kad jūsų vokiška

pensija yra restitucijos mokestis ('Restitution payment'), kreipkitės į Centrelink'ą patikrinti, kad šis mokestis nebūtų skaičiuojamas kaip pajamos, mažinančios jūsų australišką pensiją.

* *'Restitution payments' (restitucijos mokesčiai) yra reguliarūs pensijos mokesčiai iš Vokietijos (skirtingi nuo vienkartinio kompensacijos išmokėjimo) nacistinės persekucijos aukoms.*

8. Papildomai informacijai:

Apsilankykite šiose Interneto svetainėse:

- <http://www.centrelink.gov.au> (smulkesnei informacijai apie Centrelink'o mokesčius – *angliškai ir įvairiose kitose kalbose*);
- <http://www.facs.gov.au/international> (informacijai apie pensijų Sutartį su Vokietija, taip pat apie Sutartis bendrai).

Arba kreipkitės į Centrelink'o tarptautinių paslaugų skyrių (Centrelink International Services) nemokamai pagalbai ir patarimams:

- Telefonu:**
- 13 16 73 Australijoje, vietinio paskambinimo kaina
 - 0800 1802 482 (tarptautinis 'Freecall' – nemokamai, TIK IŠ VOKIETIJOS)
 - +61 3 6222 3455 iš kitur. Galite paprašyti jūsų vietinio telefono operatoriaus, kad jums surinktų šį numerį gavėjo sąskaiton.
- Faksu:**
- (03) 6222 2808 (Australijoje); ar
 - +61 3 6222 2808 (iš užsienio).

Elektroniniu

paštu: • international.services@centrelink.gov.au

Raštu: • GPO Box 273, Hobart, Tasmania, 7001, Australia.

Šios vokiškos Interneto svetainių nuorodos gali būti naudingos:

- <http://www.bmgesundheit.de>
- <http://www.bfa.de>
- <http://www.lva.de>

Jeį pažįstate kitų žmonių, kuriems ši informacija gali būti naudinga, prašome jiems perduoti.

SVARBI PASTABA: Šis informacijos lapelis paruoštas stengiantis pateikti tikslius duomenis, bet neimame jokios atsakomybės už bet kokius nuostolius, patirtus naudojantis šiame lapelyje pateikta informacija. Teisė į pašalpas ir pašalpų mokesčių atlygiai priklauso nuo kiekvieno individo asmeninių sąlygų. Jei norite žinoti, į kurias pašalpas ir paslaugas jūs galite turėti teisę, arba kaip numatyti statutų pakeitimai gali jus paveikti, prašome kreiptis į Centrelink'o tarptautinių paslaugų skyrių (Centrelink International Services) ar atitinkamą draudimo bendrovę Vokietijoje.